

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 1.000
Letna naročnina L 2.000
Letna inozemstvo L 3.000
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XVI. - Štev. 28 (801)

Gorica - četrtek 9. julija 1964 - Trst

Posamezna številka L 40

Skavtizem in taborniki

Časopis »Primorski dnevnik« je pred kratkim objavil nekaj poročil o dejavnosti tabornikov na Goriškem in Tržaškem. Nepoučen človek čobi iz teh člankov vtis, da so taborniki slovenska skavtska organizacija.

Toda resnica je drugačna. Taborniki nimajo ničesar opraviti s pravim skavtizmom. Nosijo sicer podobno obleko, prirejajo taborjenja kot skavti, so podobno organizirani: toda to je samo zunanja sličnost, kajti po duhu in namenu sta si skavtizem in tabornišvo čisto tuja.

Skavtizem je svetovna organizacija, ki ima svoj mednarodni odbor; ta ima nalogo, da vzporeja delovanje skavtskih organizacij. Skavtizem je bil že pred drugo svetovno vojno razširjen po celem svetu; izginiti je moral le v deželah in državah, kjer so prišli na oblast totalitarni, nedemokratski režimi. Tako je komunizem zatrl skavtizem leta 1922 v Rusiji, fašizem leta 1927 v Italiji, nacizem leta 1935 v Nemčiji. Takoj po vojni je v Italiji in Nemčiji zopet vstal. V državah, ki so prišle pod komunistično oblast, pa je moral prenehati z delovanjem, tako n.p.r. na Poljskem, na Madžarskem itd. V Jugoslaviji so namesto razpuščenih skavtov postavili tabornike. Skavtizem se ni nikdar vezal na kakšno politično stranko, še manj pa se ji udiñjal.

Poleg tega pa je za pravi skavtizem značilen odnos do vere. Njegov ustanovitelj lord Baden-Powel je zapisal: »...Organizacija, kakor je naša, bi ne dosegla svojega cilja, če bi svojim članom ne posredovala verskega znanja.« Prepričan je bil, da mladina rada sprejme vero, če se ji prav predloži. V veri mora gledati nekaj junaškega, česar se drže vsi pametni ljudje v svojem vsakdanjem življenju. Vsakega skavta je treba pridobiti, da bo živel po veri, kateri pripada. Zavedal se je, da je skavtska vzgoja nepojmljiva brez pomoči vere, ki mladega človeka nagiblje, da postaja vedno boljši.

Mednarodni skavtski svet je pod neposrednim navdihom ustanovitelja izdal naslednja navodila, ki veljajo za vse skavtske organizacije: 1. Razume se, da mora vsak skavt pripadati kakšni veroizpovedi in se mora udeleževati njenih bogoslužnih opravil. 2. Če kakšno skupino čet sestavljajo člani, ki pripadajo samo eni veroizpovedi, se želi, da njen voditelj poskrbi za skupno izpolnjevanje verskih dolžnosti in za skupen verski pouk, kakor odloči cerkveni asistent ali katera druga cerkvena oblast. 3. Če kakšna skupina čet združuje člane različnih veroizpovedi, se dečkom priporoča, da se vsakdo udeležuje službe božje svoje vere. V takih primerih ni skupnih verskih sestankov. Na taboru naj bosta dnevna skupna molitev in tedensko bogoslužje opravilo preprostejša, udeležba pa prostovoljna. 4. Če verski predpisi veroizpovedi, kateri pripada kak skavt, prepovedujejo udeležbo pri bogoslužju, ki ni njegove Cerkev, morajo voditelji poskrbeti, da se teh predpisov strogo držijo vsi skavti, ki so pod njihovim vodstvom.

Jedro skavtizma so skavtski zakoni. Teh je deset, v njih je kratko povedano, kakšen naj bo skavt; zadnji govori tudi o čistosti («skavt je čist v mislih, besedah in dejanjih»). Pravi skavt ni torej tisti, ki nosi skavtsko obleko, pač pa tisti, ki dosledno živi po skavtskih zakonih.

Pri nas na Primorskem obstaja že več let slovenska katoliška skavtska organizacija na Tržaškem, in sicer fantovska in dekliška veja. Steže že preko sto članov in članic. To leto se je začelo s skavtizmom tudi na Goriškem, kjer imamo že prve skavtinje. Fantje pa so začeli s sestanki ta mesec, udeležili se bodo taborjenja tržaških skavtov v Zajzeri pod Montajem, nato bodo v jeseni delali skavtsko obljubo.

Taborniki, ki imajo svoje postojanke na Tržaškem in Goriškem, ne delujejo v duhu skavtizma; tako moremo namreč soditi po njih delu in po poročilih iz časopisov. Vsi taborniki so verjetno katoličani

oziroma so gotovo bili kršeni. Toda še nikdar ni bilo slišati, da bi vodstvo tabornikov poskrbelo na sestankih, taborjenjih in drugih manifestacijah za skupno izpolnjevanje verskih dolžnosti, in za skupen verski pouk; ali da bi priporočalo udeležbo pri maši in drugih bogoslužnih opravilih. Se nikdar ni bilo slišati ne videti, da bi se taborniki skupno udeležili maše ali kake verske manifestacije. Zatorej tabornišvo ni pravi skavtizem, kajti ni mogoča nobena njegova oblika, kjer bi bilo dano na izbiro, da kdo veruje v Boga ali ne, da ga časti ali ne! Tudi v tem se kaže, da ni pravi skavtizem, da so na istem taborjenju skupaj fantje in dekleta (glej poročilo v Prim. dnevniku z dne 11. 6. t. l.).

Goriški taborniki imajo svojo glavno postojanko v Dijaškem domu; velika večina najmlajših in starejših fantov in deklet so sedanji ali bivši gojenci Dijaškega doma.

Danes se bje borba za to, kdo bo imel mladino v rokah, da jo bo vzgojil v svojem duhu in za svoje cilje. Zato ni nič čudnega, da je toliko organizacij, ki si nadevajo na zunaj isto obleko, na znotraj, po duhu pa so drugačne.

Prepričani smo, da staršem ni vseeno, kje so njihovi otroci in kako jih vzgajajo, pa čeprav je danes čas tak, da smo manj tenkovestni kot nekdanj in mislimo manj na vzgojo ter na verske in moralne vrednote. Starši so starši, zlasti mati je redkokatera taka, ki ne bi gledala tudi na dušno srečo svojega otroka. Večina mater še vedno čuti tako, kot beremo, da je čutila mati v črtici pisatelja Ivana Cankarja. Sin je

študiral, bil je proč od doma, stanoval je v mestu pri tujih ljudeh. Nekega poletja se je vrnil domov in prinesel s seboj cel kup knjig, ki so bile polne nekatoliške in nemoralne miselnosti. Ko se je neke noči zbudil, je opazil, da je mati brala tiste knjige. Zaklical ji je: »Mati, saj te stvari niso... Tuje stvari so, pustite...!« Mati je zaprla knjigo in vprašala: »Kaj je v teh knjigah?« »Tuja učenost!« Ji je odgovoril sin. Takrat je mati sedla k njemu na posteljo in rekla: »Veš, kaj si snoči naredil?... Nič nisi molil snoči, še pokrival se nisi!... Zdaj vem, odkod to... Tuja učenost ti je segla v srce, napravila te je mlačnega in lenega...«

Tuja učenost je danes delavnejša in nevarnejša kot nekdanj; organizirana je, razpredena povsod in se širi na razne načine: v tisku, v filmu, po organizacijah in podobno. Ta tuja učenost ima različne oblike, zakrite in odkrite; predstavlja se na razne načine, tudi kot prvobornilca za slovensko stvar. To pa ji je navadno samo krinka, samo besede, njen namen je, pomesti z »zastarelimi« idejami in navadami, kot so vera, morala, molitev, čistost in podobna »navlaka«; njeni cilji so progresivnost, uživanje življenja, materializem.

Naša moralna dolžnost je, da opozarjamo na tujo učenost, da svarimo mladino in starše pred njo; da jo razkrinkujemo, kadar si nadeva krinke. Če skuša tuja učenost dobiti mladino na svojo stran, jo spraviti v svoje organizacije, imamo mi katoličani enako pravico. Tej pravici se ne odpovemo, pa naj nas nasprotniki blatijo kolikor hočejo. Vodil nas pri vsem delu edinole misel in skrb za mladino, za katero hočemo, da bo verna, značajna in narodno zavedna.

Sem in tja po svetu

Moro sestavlja novo vlado

Državni poglavar Segni je nalogo za sestavo nove vlade spet poveril poslancu Moru. Ta se je takoj lotil dela, da po želji večine strank spet sestavi koalicijsko vlado levega centra. Poudaril je, da se morajo štiri vladne stranke predhodno jasno in nedvoumno opredeliti za program nove vlade, ki mora biti socialno odprta in protikomunistična.

Sestra F. Castra zbežala s Kube

Pretekli teden je režim Fidela Castra doživel hud moralen udarec. S Kube je zbežala njegova sestra Juanita. Zatekla se je v Mehiko, kjer je po tamkajšnjem radiu in televiziji dala zelo porazne izjave o bratovem političnem režimu.

»Bilo mi je zelo težko zapustiti Kubo. Toda potem ko sem pretrgala vse vezi z bratom, mi ni ostalo drugega. Za ta korak sem se odločila, ker nisem mogla več ostati brezbržna do tega, kako moja brata Fidel in Raúl poganjata Kubo v naročje sovjetskemu imperializmu. V dobri veri sem mu sledila in pomagala. Prepričala sem se, da smo vsi, ki smo vanj verjeli, bili prevarani in bridko razočarani. Kubansko ljudstvo ječi pod križem mednarodnega komunizma in ves otok je spremenjen v eno samo ječo. Po mojem mnenju je na Kubi zaprtih najmanj 70 tisoč političnih jetnikov. Potem ko je še opozorila, da na Kubi šolajo revolucionarje ter jih pošiljajo v razne države Latinske Amerike, je dejala, da je njena želja prepričati ostale ameriške države, da v okvi-

ru Organizacije medameriških držav (O SA) nastopijo proti sedanjemu diktatorskemu režimu na otoku.

Zastoj okrog ciprskega vprašanja

Na obzorju ciprske krize ni še nobenih izgledov za rešitev v doglednem času. Nekaj upanja je obetalo posredovanje ameriškega predsednika Johnsona, ki je povabil k sebi na razgovore predsednika turške in grške vlade, da bi jih pripravil za neposredna pogajanja. Johnsonovo posredovanje je propadlo, ker tako grška kot turška vlada vztrajata na svojih stališčih. Grčija podpira Makariosovo zahtevo po samoodločbi, Turčija pa zahteva razdelitev otoka ter mednarodna jamstva za pravice turške manjšine.

Na povrtku iz Washingtona se je turški vladni predsednik İnönü ustavil v Parizu in v Londonu, kjer si je izmenjal poglede o položaju na Cipru z britanskimi državniki. Ob zaključku razgovorov je İnönü izjavil, da njegova vlada ne bo več dolgo čakala križem rok. Če posredovavec OZN Tuomioja ne bo kmalu spravil vprašanja z mrtve točke, bo Turčija ukrenila na lastno pest.

Predsednik grške vlade Papandreu se je pa ustavil v Parizu in nato v Londonu. Po razgovorih z De Gaullem je izjavil, da je francoski predsednik pokazal popolno razumevanje za ciprsko vprašanje.

Na Cipru je prisel polkovnik Grivas, ki je svoj čas vodil grško gverilo proti Angležem. Njegovo prisotnost na otoku postavljajo v zvezo z dejstvom, da Makarios ne obvlada več grških prenapetosti, ki zavirajo vsakršno rešitev krize.

ZDA in Južni Vietnam

V ameriški zunanji politiki je trenutno še vedno najbolj aktualno vprašanje Južnega Vietnama. Položaj v tej južnoazijski deželi je tak, da bi kakršno koli popuščanje zelo prizadelo ugled ZDA. In to zlasti sedaj, ko so pred durmi predsedniške volitve. Zaradi tega je predsednik Johnson v zadnjem času sprejel več važnih sklepov glede ameriške politike v Južnem Vietnamu.

Veliko ugibanj je sprožilo imenovanje generala Taylorja za novega ameriškega veleposlanika v Južnem Vietnamu. Kot je znano je Cabot Lodge odstopil, da bi se bolje posvetil volilni kampanji republikanske stranke. Sam je ob prihodu v Washington izjavil, da se je vrnil zato, da bi s podporo senatorju Scrantonu onemogočil imenovanje Goldwaterja za predsedniškega kandidata na novemberskih volitvah. Odločitev bo padla 13. t.m. na kongresu republikanske stranke v San Franciscu.

Zunanji ministere Rusk je na tiskovni konferenci poudaril odločnost ZDA, da branijo Južni Vietnam pred komunistično napadalnostjo tudi za ceno, da bi bilo treba vojne operacije razširiti na severni del dežele. Poudaril je, da je to mnogo odvisno od zadržanja Severnega Vietnama in komunistične Kitajske, ki podpirata južno-vietnamske gverilce.

Ne dà se vedno z glavo skozi zid

Zatrtje cerkva in duhovščine na Češko-slovaškem bi bila huda napaka, piše neki članek v glasilu češkoslovaške vojske. Dokler bo stotine tisočev oseb prepričanih o absolutni potrebi vere, bo vsak ukrep te vrste nujno privedel k ustanavljanju tajnih verskih celic po družinah, društvih, zaporih, kazenskih taboriščih. Zatrtje vere bi povzročilo ne samo veliko moralno škodo komunizmu v deželi in v inozemstvu, marveč bi pospeševalo tudi novo sektaštvo. Država bi težko kontrolirala vse nove verske skupine, ki bi jih rodila uradna prepoved vere in ki bi bile za državo veliko bolj nevarne kot Cerkev, ki sedanji režim tolerira. Tako ta pisec spet ponavlja stališče marksističnega komunizma v odnosu do Cerkev. Gre za stališče neizprosne borbe, ki pa svoje metode prilagaja različnim okoliščinam časa in kraja.

Bivši in bodoči diplomatski obiski

Bob Kennedy na Poljskem

Izredno prisrčen in navdušen sprejem je med svojim privatnim potovanjem po Evropi doživel ameriški pravosodni minister Bob Kennedy, brat umrlega predsednika Johna Kennedyja. Čeprav je šlo za privaten obisk, ga je že ob prihodu v Varšavo čakalo več tisoč ljudi, ki ga je hotelo videti in pozdraviti. Pravi ljudski triumf pa je doživel v Krakovu, kjer je med drugim obiskal znamenito univerzo. Na vsakem koraku se je nabralo toliko ljudi, da se je njegov spredov z veliko težavo pomikal naprej po ulicah. Večkrat se je moral ustaviti in odzdravljati navdušeni množici, ki mu je klicala: »Na sto let!« Niso ga pustili naprej, dokler ni stopil z avtomobila in se z njimi rokoval. Ob koncu se jim je zahvalil za topli sprejem ter ob vzhicnem navdušenju množice intoniral pesem: Kadar oči Poljakov zažarijo...

Med svojim bivanjem na Poljskem je Bob Kennedy z ženo in tremi otroci obiskal svetišče Čenstohove, kjer se je tudi sestal s poljskim primasom Višinskim.

Po obisku maršala Tita na Poljskem

Jugoslovanski predsednik maršal Tito se je vrnil z uradnega obiska na Poljskem. Poljski voditelji in ljudstvo so ga povsod lepo sprejeli, ker vidijo v njem predstavnika države, ki je z veliko drznostjo dosegla politično neodvisnost od sovjetskega tabora. To je pravzaprav danes cilj vseh vzhodnoevropskih držav, ki izrabijo priliko, da pokažejo svojo željo po čim večji neodvisnosti od Moskve... V tem oziru sta zlasti zahtevni Romunija in Poljska. Zaradi tega so padli v vodo vsi veliki načrti Hruščeva o tesni gospodarski povezavi v okviru Comecona, katerim so se odkrito uprli Romuni in so se začeli tudi politično odmikati od Moskve.

Hruščevu ni ostalo drugega, kot da pokliče na pomoč jugoslovanskega predsednika, ki se je svoj čas uprl kremeljskemu vodstvu, a je kljub temu ostal dober komunist. Na sestanku v Leningradu mu je naročil, naj posreduje pri romunskih to-

variših, da ne bi v svoji težnji po neodvisnosti šli predaleč. In res se je maršal Tito brž po prihodu domov z obiska na Finskem srečal z romunskimi voditelji v Temišvaru. Kako je svoje poslanstvo opravil, tega ne ve nihče. Najbrž jih je opozoril, naj bodo z izkoriščanjem sovjetsko-kitajskega spora previdni. Da sledijo njegovemu zgledu, je že prav, samo ne smejo pozabiti, da morajo ostati politično solidarni z Moskvo, posebno v sporu s Peekingom.

Podobne cilje je imelo tudi njegovo bivanje na Poljskem. Uradno je šlo sicer za vrnitev obiska z zamudo šestih let, v ozadju pa so bili drugi problemi. Dejstvo, da se je moral Hruščev poslužiti nekdanjega upornika, da posreduje pri njegovih zaveznikih, je vsekakor očiten znak, da v vzhodnem taboru nekaj vre.

Hruščev na Norveškem

Sovjetski ministrski predsednik Hruščev je zaključil svoje 20-dnevno potovanje po skandinavskih deželah. Zadnja postaja je bila Norveška, kjer ga je prebivalstvo še bolj hladno sprejelo. Nihče mu ni ploskal, razen delavci neke kemične tovarne, nihče ga ni izžvižgal. Večina ljudi je kazala indiferentnost do njegove prisotnosti. Tudi begunci iz komunističnih držav niso priredili nobene hrupne manifestacije. Pustili so kremeljskega prvaka, naj opravi svojo uradno dolžnost.

Norveška policija ni držala sovjetskega gosta pod takim nadzorom kot danska in švedska. Pustila je, da se je svobodno kretal in prišel v stik s komer koli je želel. In res se je Hruščev na Norveškem bolj znašel kot v ostalih dveh skandinavskih deželah. Postal je zgovoren in celo preveč. Ravnateljju največje kemične tovarne je dejal, da glede umetnih gnojil Norvežani nimajo kaj učiti Sovjete. Ravnatelj tovarne mu je tedaj brez komplimentov zabrusil v obraz: »To pa že ne, gospod minister! Vi bi se lahko mnogo stvari od nas naučili!« Da ni tedaj norveški zunanji minister speljal pogovora

drugam, bi se lahko razvila zanimiva polemika.

Sovjetski prvak ni z obiska po skandinavskih državah odnesel nobenega otipljivega uspeha. Vabil jih je, zlasti Dansko in Norveško, naj zapustita atlantsko zavezništvo, toda pri gostiteljih je naletel na gluha ušesa. Prav tako ni prodrl s svojim načrtom o brezatomskem področju.

Maurer povabljen v Pariz

Na Vzhodu nekaj vre. Medtem ko so Poljaki priredili navdušen sprejem ameriškemu pravosodnemu ministru Bobu Kennedyju, so v Parizu objavili novico, da bo predsednik romunske vlade Maurer 26. t. m. uradno obiskal Francijo. Spremljala ga bosta podpredsednik Birlandeanu ter zunanji minister Manescu. Romunski ministrski predsednik bo imel razgovore s Pompidujem in drugimi ministri. Sestlal se bo tudi z generalom De Gaullem. - Za Titom in Hruščevom bo to prvi državnik iz komunističnega tabora, ki pride na uraden obisk v Francijo.

Combe se je vrnil v Kongo

Po 18 mesecih bivanja v Evropi se je bivši katanški secesionist Combe vrnil v Kongo. V prestolnici Leopoldvillu je imel razgovore z ministri Adulove vlade. Sprejel ga je tudi državni poglavar Kasavubu, ki mu je naročil, naj začne razgovore s kongoškimi voditelji vseh struj in svrho sestave nove »vladne narodne sprave«.

Prejšnje dni so namreč zapustili Kongo zadnji vojaki OZN. Spričo tega so kongoški voditelji prišli do prepričanja, da je edina pot, da dežela ne zabrede spet v državljansko vojno, pomiritev duhov s sestavo nove vlade, v kateri bi bile zastopane vse politične struje. - Kot poročajo se je medtem v Kongo vrnilo večje število belgijskih funkcionarjev in strokovnjakov, katerih odsotnost se je krvavo občutila.

Mariborski škof o Slomškovem postopku

Prvi del postopka, ki obsega zbiranje spisov b. sl., je bil lani izročen sveti kongregaciji, kakor že veste. Te spise morajo najprej pregledati bogoslovni izvedenci, ki jih določijo obredna kongregacija. Imenujejo se cenzorji. Spise morata pregledati vsaj dva cenzorja, popolnoma neodvisno drug od drugega in ne da bi vedela drug za drugega. Preiskava spisov je strogo tajna in zaupna. Če je spisov mnogo, kakor je to v našem primeru, more kongregacija določiti več cenzorjev, ki spise pregledajo in ugotovijo, ali je v njih vse v skladu z verskih in npravnim naukom svete Cerkve. Kolikor je bilo mogoče izvedeti, se je ocenjevanje spisov že pričelo. Ker je v Rimu mnogo slovenskih duhovnikov, ki so za to delo usposobljeni — biti morajo doktorji bogoslovja —, upamo, da ocenjevanje spisov ne bo trajalo predolgo.

Dne 29. oktobra smo imeli jugoslovanski škofje sestanek v zvezi z delom cerkvenega zbora. Ob tej priliki sem prosil škofo, da bi podpisali prošnjo, naslovljeno na svetega očeta, da bi se čimprej pričel apostolski postopek za beatifikacijo b. sl. Slomška. — Ocenjevanje spisov, ki sem ga prej omenil, namreč še ne spada k postopku, to je šele priprava ali uvod v postopek. — Škofje so moji prošnji radevolje ustregli. V prošnji je na kratko označen pomen b. sl. Slomška — apostola cerkvene edinosti — za vesoljno Cerkev. To prošnjo, ki so jo podpisali v Rimu navzoči jugoslovanski škofje, smo nameravali izročiti svetemu očetu ob priliki skupne audience. Toda tega zaenkrat nismo storili, ker bi bilo še prezgodaj. Apostolski postopek se more namreč pričeti šele potem, ko bodo pregledani neke spisi, ampak tudi oba ostala škofijska postopka, to je postopek o sluhu svetosti in postopek »de non cultu«, to je o tem, da se božjemu služabniku doslej ni izkazovalo javno čiščenje. Tudi ta dva postopka smo v Mariboru že dovršili. Oba postopka vsebujeta

številne zapisnike o zaslišanju prič v zvezi s sluhom svetosti in morebitnim javnim čiščenjem božjega služabnika. Zapisniki so sestavljeni v slovenskem jeziku. Po predpisih se morajo v izvorniku poslati obredni kongregaciji, ki poskrbi za prevod v latinski jezik. Toda letos smo dobili posebno dovoljenje, da smemo prevod pripraviti doma. To delo je sedaj v teku. To nam bo prihranilo mnogo izdatkov in se bo tudi hitreje izvršilo, kakor bi se moglo v Rimu. Ko bo prevod končan, bomo vse spise obeh navedenih postopkov poslali sveti obredni kongregaciji.

V zvezi s Slomškovi postopkom moram še omeniti, da smo dali v Rimu natisniti kratek življenjepis božjega služabnika Slomška v italijanskem jeziku. Pripravljeno imamo že tudi francoski prevod in oskrbeli bomo še angleškega. V teku prihodnjega koncilnega zasedanja bomo ta življenjepis izročili vsem škofom, koncilskim očetom. Priložili bomo vabilo, da bi podpisali prošnjo na svetega očeta, da bi se veliki apostol cerkvene edinosti proglasil za blaženega. Mislim sem, da bomo mogli storiti to že letos, a je še prezgodaj.

Kakor vidite, zahtevajo te priprave mnogo dela in žrtev. Vse to delo opravlja z veliko vneto in požrtvovalnostjo postulator ali pospeševatelj Slomškovega procesa, g. dr. Franc Segula, ki se mu na tem mestu iskreno zahvaljujem za veliko vneto in požrtvovalnost, v prizadevanju, da bi pomagal Slomšku do časti oltarja.

Tako stoji torej sedaj zadeva Slomškovega procesa. Se eno vest naj vam v tej zvezi povem. G. postulator dr. Segula je nedavno prejel iz Amerike in sicer iz ZDA in Argentine poročilo o dveh nenadnih ozdravljenjih, ki sta se izvršili na priprošnjo Slomška. Upam, da bo mogoče oba primera predložiti sveti obredni kongregaciji v preiskavo, kar bi moglo potek postopka pri sveti stolici znatno pospešiti. (Iz »Duh. življenja«.)

Kaj meni Cerkev o športu

Današnja mladina je zelo navdušena za šport. Da, zdi se mi celo, da je ta navdušenost za šport večkrat pretirana. Rad bi vedel, kaj misli Cerkev o športu.

M. K.

Cerkev ni nikakor sovražnica telesne kulture, kakor nekateri mislijo. Človek je sestavljen iz duše in telesa. Zato je upravičeno, da človek skrbi ne samo za dušo, ampak tudi za telo, upravičena je telovadba, upravičen je šport. Zdravje je potrebno, da človek kar najbolje izvršuje svoj poklic. Znan je rimski izrek: »Mens sana in corpore sano« (Zdrav duh v zdravem telesu).

Vendar za šport mora veljati načelo, da šport mora biti primeren človeškemu dostojanstvu in v skladu z npravno, z moralno, kakor naglašajo Pij XI. v encikliki »Vigilanti curas«. To mora biti vodilo načelo za gojenje športa. Šport mora biti zmeren. Šport ni glavni cilj življenja. Človek nima samo telesa, ampak tudi dušo. Tudi duša mora biti zdrava. Ni reče, ne, da mora biti tudi duša zdrava, če je telo zdravo. Lahko je telo zdravo, a duša je lahko umsko in npravno, moralno izkvarjena, duša je lahko bolna.

Sam šport nam ne daje duševnega zdravja. Moderni svet goji kult telesnosti. To je pa zmota naturalizma. Naturalizem (natura = narava) priznava le naravne sile. Kakor Rousseau trdi: »Vrnimo se k naravi!« Vrnimo se k naravi, pa bomo telesno in duševno zdravi. To pa je kriva misel. Krščanstvo nas uči dogmo, versko

Poljski pisatelji protestirajo

34 poljskih pisateljev in znanstvenikov je poslalo odprto pismo predsedniku vlade, v katerem protestirajo proti vladni kulturni politiki. Ta politika, tako pravijo, ogroža samo kulturo na Poljskem. Konkretno se poljski komunistični in nekomunistični pisatelji in znanstveniki upirajo državnim cenzuri in obojajo pomanjkljivo razdeljevanje papirja za časopise, revije in knjige, ki so znanstvenega ali kulturnega značaja. Tajnik poljske kom. stranke Gomułka je povabil nato predsednika poljskih pisateljev Jaroslava Iwaszkiewicza, da bi z njim razpravljal o položaju. Poljski razumniki so dosegli uspeh, kajti njihov predsednik je bil pooblaščen, naj jim sporoči, da bo razdelitev papirja za časopise, revije in knjige znanstvenega in kulturnega značaja povečana za 25%. Pisatelji bodo lahko izdajali nove revije kulturnega značaja. Znanstveno kulturno delo bo bolje plačano. Pač pa se komunistična vlada noče odpovedati cenzuri.

Drugič v povojnem času prirejamo Primorci in Korošci veliko skupno romanje v Marijino mesto Lurd. Prvič smo bili v Lurdu ob stoletnici 1958. Letos gremo spet; skupno nas je vseh 705 in sicer: Tržačanov 436, Goričanov 136 in Korošcev 133. Zakaj gremo v Lurd?

V Lurdu gremo zato, ker je to Lurška Gospa izrecno želela, ko je naročila Bernardki, naj prihajajo ljudje čim več pred lurško votlino v procesijah. V Lurdu gremo zato, ker je tam Marija človeškemu rodu po številnih čudežih in izrednih spreobrnjenjih posebno blizu. V Lurdu gremo zato, da se na tem izrednem svetem kraju osebno in vsi skupaj Mariji posvetimo in izročimo. Po volji svetega očeta bomo tudi mi v Lurdu goreče molili za božji blagoslov cerkvenemu zboru, ki se vrši v teh letih. Kot slovenski romarji bomo v Lurdu prosili za spreobrnjenje naših rojakov, ki so Boga zapustili, ki so se od Cerkve oddaljili. Se posebej bomo Mariji pričeli našo mladino in prevažno zadevo duhovniških poklicev v Celovcu, Gorici in Trstu.

Naj Lurška Gospa spremlja našo bližnjo pripravo, naj nas varuje na dolgem potovanju, naj obilno poplača našo ljubezen, našo zvestobo!

Vsem dragim romarjem marijanski pozdrav!

ROMARSKI ODBOR

Tržaške romarje vabimo k sveti maši za srečno pot; sv. maša bo na koločvoru v nedeljo, 12. julija ob 11. PRIDITE!

Telegrame in res nujno pošto pošiljajte svojim domačim v Lurdu na naslov: Gosp. N. N.

Pelegrinage Trieste (številka v vlaku) Hotel Royal - Lourdes (France)

Francoško valuto kupijo lahko romarji tudi na vlaku; prav tako španski denar.

Romarški vlak se vrne v Trst v soboto, 18. julija ob 23.18.

ZA DOBER USPEH NASEGA SKUPNEGA ROMARSKA prosimo in svetujemo sledeče: — da bi si romarji povsod lepo pomagali,

resnico o izvornem grehu. Ta greh je povzročil v naši naravi nagnjenje k zlu. Če pa se človek vda tej naravi, temu zlemu nagnjenju, prevladajo v njem strasti in razumljivo je, da v njem ni zdrave, npravne, moralne duše.

Zato mora človek krotiti svoje telo, da ga strast ne omami in ne poruši harmonije, skladnosti med dušo in telesom. Šport, telesna kultura je upravičena šela, če je združena z duhovno kulturo.

Odkrita beseda sovjetskega biologa

Tudi prepričani pristaši brezboštva pričenjajo kritizirati protiversko gonjo v Sovjetski zvezi. Tako je neki ateistični biolog poslal pismo časopisu Izvestija, v katerem je obsodil tovariša Osipova, ki večkrat govori o brezbožnih vprašanjih po radiu in televiziji. Pisec pripominja, da je v tej ali drugi obliki vera obstajala

Prepovedano mladostnim

»Vietato ai minori di 14 anni«, »Vietato ai minori di 18 anni«. Kolikokrat beremo danes te besede pod naslovi filmov. Rekli bi lahko, da je več prepovedanih kot dovoljenih filmov. In žal moramo tudi priznati, da izvajajo te besede na gledavce nenavadno privlačnost: mičejo jih, da bi si film ogledali. Česa vsega si filmski producenti in razdeljevalci ne izmislijo, da zagotovijo filmu trgovski uspeh, da podžgejo domišljijo občinstva!

»Senzacionalen film, ki vam bo pokazal vse to, kar je prepovedano«, ali »Prvič na filmskem platnu tajna industrija prepovedanega«, ali: »Se nikoli ni bilo prikazanih na filmskem platnu toliko senzacionalnih dogodkov« in še nešteto podobnih besed beremo v filmskih reklamah, ki nimajo drugega namena kot da privabijo v čim večjem številu občinstvo v kino dvorane.

Izbira primernih filmov je postala pravi problem za starše, ki morajo skrbeti za to, kakšne predstave hodijo gledat njihovi mladoletni otroci. Kajti danes se v Italiji predvaja zelo veliko število filmov sexy in tudi v snovi in v dialogih nemoralnih predstav. Italijanski kino doživlja krizo. Filmskim producentom in avtorjem se očita, da izdelujejo kopico filmov, ki obravnavajo izključno spolnost in nasilje. Toda producenti in avtorji se branijo, da niso oni odgovorni za vse nemoralne

na tisoče let in da je skrajno naivno misliti, da jo bodo odstranili v pol stoletja. Vera je predstavljala vedno tolažbo za posameznika, medtem ko komunistična razlaga življenja in smrti ne more nuditi ne veselja ne tolažbe. Pisec pripominja: »Mi hočemo ustvariti komunistično družbo in moramo priznati, da so vsi ljudje bratje in da morajo biti prijatelji med seboj in da je delo častna dolžnost za vsakega. Toda če sprejmemo to stališče, bomo končali tako, da bomo sledili desetim božjim zapovedim. Če se bomo naučili teh preprostih resnic, smemo upati, da se bomo približali komunističnemu idealu. Brezsmislnost je trditi, da je vera opij za ljudstvo, kajti zelo dobro vemo, da so lahko mamila zelo koristna in da lahko ozdravimo, če jih uporabljamo po pametno.

»Ali ste vrazbojverni, Elvira?« vpraša Pepe svojo novo pridobitev.

»Ne, toda zakaj vas to zanima?«

»Ah, če boste sprejeli mojo ponudbo, boste natanko trinajsta nevesta!« predstave. V filmskem svetu je namreč mnogo ljudi, ki so vedno pripravljene proizvajati negativne filme. V Italiji velja namreč pravilo, da vsakdo, ki ima sredstva, lahko izdela film. In večina filmskih ustvarjalcev je mnenja, da v imenu svobode umetnosti lahko obravnavajo na filmskem platnu vsakovrstno pornografijo.

Drugi razlog za ustvarjanje nemoralnih predstav je treba iskati v tem, da se mora kino danes boriti z dvema nevarnima tekmečema: s televizijo in motorizacijo. Zato da hodijo ljudje v kino, mora ta obravnavati take snovi, ki jih televizija ne sme. In to snov išče kino najraje v seksualnosti; ta je zanj idealna snov. Takšno je mnenje večine ljudi, ki delajo v filmskem svetu. Skratka: producenti in avtorji trdijo, da izdelujejo drzne filme, ker obravnavajo ti resne in aktualne probleme. (Kakor da ne bi bilo na svetu nobenih drugih problemov!)

Kino nima in ne more imeti pravice, da počenja, kar hoče, ne da bi se oziral na zasebno življenje ljudi. Postaviti si mora nek moralen zakon in dokazati, da je sposoben slediti temu zakonu; drugače nima nobenega smisla, da obstaja ta zakon. Čas je že, da se odgovorni ljudje vendar enkrat zavedejo, da je filmski gledavec človek, ki ima svoje zasebno življenje, ki ima v sebi estetski čut in ki se mu zato ne morejo nuditi samo pornografskih predstav. Vsak pošten in resen človek mora biti že do grla sit takih predstav, ki nimajo poleg tega, da brskajo v dno življenja, v sebi nobene umetniške vrednosti.

Mira

Iz življenja Cerkve

Tretje nadaljevanje koncila dne 14. septembra

Sv. oče je določil, da se bo tretji del koncila začel dne 14. septembra, na praznik povišanja sv. Križa. Ta novica je bila objavljena uradno v latinščini v »Osservatore Romano« po državnem tajniku kardinalu Cocognaniju. Člani koncilne komisije so med tem časom ojačali delo koncilskih očetov s tem, da so pripravili in proučili 13 načrtov, ki jih bo dokončno proučil koncilski zbor.

Nova afriška kongregacija domačink

V Alva v Južni Afriki so ustanovili novo kongregacijo afriških redovnic misijonark, ki pripadajo veliki družini tretjega reda sv. Frančiška in se imenujejo Jezusove tovarišice. V teku posebne slovesnosti je apostolski prefekt v Volkstrustu kanonično odprl noviciat te kongregacije, v katerega je vstopilo pet kandidatnih iz rodu Zulú. Vseh mladenk, ki so sedaj v noviciatu, je 18.

Sto let Cerkve v Senegalu

V državi Senegal so zaključili velike slovesnosti v proslavo prve stoletnice ustanovitve katoliške Cerkve v deželi. Poleg številnih škofov se je udeležil slovesnosti tudi kardinal Lefebvre, škof iz Bourgesa. Dne 31. julija 1864 pa je bil posvečen prvi senegalski domačin v duhovnika.

Neuklonljivi kardinal

V pridigi, ki jo je imel v frančiškanski cerkvi v Varšavi, je poljski kardinal Stefan Wyszynski protestiral proti prepovedi, ki jo je izdala oblast, po kateri ne bi smeli otroci v poletnih kolonijah, ki jih organizira država, obiskovati cerkve. Bili bi divjaki, tako je dejal kardinal, če bi se odpovedali obrambi ustave ljudske poljske republike, načel o verski svobodi, o svobodi vere in vesti, ki so v njej potrjena. Mi, poljski škofje, smo tisti, ki branimo ustavo, mi in ne funkcionarji raznih uradov za bogočastje, ki zlorablajo svojo oblast in pospešujejo med našimi otroki brezboštvo. Ideja brezplačnih otroških kolonij je sama po sebi vse hvalje vredna. Država ima obveznost, da na ta način pomaga staršem, zlasti z ozirom na njihove nizke plače. Bili so časi, ko je tudi katoliška Cerkev mogla na Poljskem organizirati počitniška taborišča za otroke; sedaj tega ne more več storiti. Tudi dobrodelne ustanove so bile podražljene in monopolizirane; toda država nima pravice trgati otrok od Cerkve Kar-

dinal Wyszynski je dalje izjavil, da vsakokrat kadar birokrati zlorabljajo in bodo še zlorabljali svojo oblast in nasilno kratili svobodo vesti, imamo mi državljani dolžnost, da na to zlorabo oblasti opozorimo. Prepričani smo, da bomo našli v vladi in v stranki osebe, ki bodo nazadnje napravile konec samovoljnosti funkcionarjev raznih uradov za bogočastje. V začetku govora je poljski primas izrazil tudi svoje obžalovanje spriču prepovedi, ki jo je izrekla država za uvoz 50.000 izvodov sv. pisma, ki mu jih je podaril papež Pij XII. in ki že od leta 1957 dalje leže v nekem skladišču poljske carine.

Versko življenje na Poljskem

Znano je, da Cerkev na Poljskem praktično ne more vršiti nobene delavnosti izven cerkvenih poslopj. Zato je zanimivo vedeti, kako je versko življenje organizirano v varšavskih cerkvah. V cerkvi Vseh svetnikov sledi vsak petek zvečer po pevski vaji liturgični pouk, ki temelji na koncilski liturgični konstituciji. Vsako soboto nudijo v cerkvi marijanistov verski pouk otrokom in jih učijo ministriranja. Ob ponedeljkih pa se zbirajo v cerkvi sv. Stanislava zaročenci, kjer poslušajo predavanja o predzakonskem pouku.

Trpljenje Cerkve v Severnem Vietnamu

V Severnem Vietnamu je ostalo 320 duhovnikov, ki so povečini zelo stari in bolni. Tisti pa, ki so zdravi, ne morejo svobodno vršiti svojega poslanstva. Zato manjka duhovnikov za dušno pastirstvo med 35.000 katoličani. Vse katoliške šole so zaprte, razen semenišča v Vinhu. Verski pouk v šolah je prepovedan, zato uče katekizem v cerkvah. Toda starši so podvrženi vsemogočemu pritisku, da ne bi pošiljali svojih otrok k verskemu pouku.

Vatikan bo vrnil Grčiji slavno relikvijo sv. Andreja

Ko se je sveti oče Pavel VI. zahvalil kardinalskemu zboru za voščila je še izjavil, da bo v prihodnjih dneh Vatikan vrnil pravoslavnemu metropolitu v Patrasu znamenito relikvijo sv. Andreja — njegovo glavo, ki se že 500 let hrani v Rimu. Po padcu bizantinskega cesarstva so sveto glavo apostola Andreja, brata sv. Petra, prenesli v Rim in kardinal Bassarione jo je dne 13. aprila 1462 izročil sv. očetu Piju II., s prošnjo naj bi jo shranil v baziliki sv. Petra, središču krščanstva. Časi so se spremenili in tako bo slava relikvija romala nazaj v prvotne kraje, kjer jo bodo s hvalnostjo sprejeli.

Podoba Matere božje na novi romarški zastavi (T. Krajič)

— da bi vzorno sodelovali z glavnim, duhovnim in tehničnim vodstvom,

— da bi na dolgi poti in v Lurdu mirno prenašali razne neveseljnosti,

— da bi ves čas nosili romarški znak na vidnem mestu,

— da bi vladala povsod točnost, predvsem

pa globoka in resna pobožnost, ki je preizkušena in stara odlika slovenskih romarjev!

Tako bomo tržaški, goriški in koroški slovenski romarji doživeli velike dneve bratskega srečanja v Marijinem mestu Lurdu.

SARTROVA DRAMA »UMAZANE ROKE«

Drama ima sedem slik. Glavne osebe drame so: 1) mladi nevrastenični, zagonetni, nedisciplinirani, nestalni buržujski intelektualci, novinec-komunist Hugo, 2) Hoederer, tajnik komunistične stranke, 3) Walter in 4) Olga, vsi ti trije trdi komunisti, osvajačji, revolucionarji, voditelji, ki so stopili v komunistično stranko s polno zavestjo in ki so pripravljene storiti vse, samo da pridejo do cilja, in končno 5) Jesika, Hugova žena, sentimentalna mlada ženska, ki še nima globljega razumevanja o smislu življenja. Dejanje se vrši v deželi, ki jo okupirali Nemci ob začetku druge svetovne vojne.

V deželi vlada fašistična vlada z regentom na čelu. Priklonila se je Hitlerju. Na drugi strani je komunistična stranka, ki se bori — kakor izjavlja Walter — za demokracijo, svobodo in brezrazredno družbo. Med njima stoji skupina liberalcev in nacionalistov, tako imenovani Pentagon.

Na tajnem sestanku odbora komunistične stranke, ki ga je sklical Hoederer, je ta predložil, da se komunisti pridružijo fašizmu z namenom, da po vojni skupno zavzamejo oblast v državi. Odbor je odobril Hoedererjev predlog s štirimi glasovi proti trem. Glasovali so proti predlogu komunisti, ki jih vodi Walter.

Manjšina bi se morala pokoriti večini. To je demokratično načelo. Toda Walter in njegovi pristaši so sklenili, da je treba ubiti socialnega izdajavca, oportunističnega Hoedererja, in sicer predno v imenu komunistične stranke sklene sporazum z zastopniki regenta in Pentagona. Kdo naj ubije izdajavca Hoedererja? Ponudi se mladi Hugo. Tudi za Huga je Hoederer izdajavec komunizma. Saj se hoče Hoederer pridružiti regentu, ki je do sedaj sovražil komuniste, ki se je boril na strani Nemčije proti Sovjetski zvezi in ki je celo dal streljati komuniste.

Walter sprejme Hugovo ponudbo in doseže, da stranka imenuje Huga za tajnika Hoedererju. Tako bo Hugo v neposredni bližini Hoedererja in bo imel lepo priložnost, da lahko izvrši svojo nalogo, to je, da ubije Hoedererja.

V dramu se Sartre dotika raznih moralnih problemov. Mi se bomo ozirli samo na neke bolj važne od teh problemov.

Načelo važen je dialog med Hoedererjem in Hugom v 5. sliki. Citiramo po italijanskem prevodu Vittoria Sermontija: »Jean-Paul Sartre, *Le mani sporche*, 1964, Giulio Einaudi editore.«

Ko Hugo vprašuje Hoedererja, ali misli da bodo komunisti sprejeli njegove »praške«, to je njegovo izdajalsko politiko, mu Hoederer cinično odgovarja: »Storili bodo, da jih prebavijo malo po malo!« Hugo mu odvrne: »Z lažjo.« Hoederer: »Če bo priložna, z lažjo.«

Se bolj jasno je Hoederer poudaril svojo moralno laž, ko pravi dalje: »Lagal bom vsakokrat, ko bo potrebno... Nisem jaz izmislil laž: rodila se je v družbi, razdeljene v razrede in vsakdo nas jo je podedoval, ko je prišel na svet. Ne bomo uničili laži s tem, da ne lažemo, ampak s tem, da uporabljamo vsa sredstva, da odstranimo razrede.« Hugo pa mu naglašajo: »Niso vsa sredstva dobra.« Hoederer ga pobija: »Vsa sredstva so dobra, samo da so učinkovita.« (O. c. str. 104 in 105)

Nato se Hoederer ironično posmejuje Hugu, rekoč: »Koliko ceniš svojo čistost, deček moj! Kako se bojiš umazati si roke! Dobro, ostani čist! Čemu bo to služilo, in zakaj si prišel med nas, tega ne

razumem... Čistost je ideja fakirov in menihov. In za vas, za vas intelektualce, za vas buržujske anarhiste je to izgovor, da nikdar nič ne delate. Da nič ne delate, da stikate lakte k telesu, da nosite rokavice... Jaz ne, jaz imam umazane roke. Do lakta. Zaril sem jih v govno in v kri. In pa? Ti si delaš prazne upe, da je mogoče vladati z nedolžnostjo?«

(O. c. str. 106)

S Hoedererjem so se sestali v njegovem uradu Karsky, tajnik Pentagona, in princ Pavel, sin regenta, kot zastopnik regenta. Razpravljali so o sporazumu za ustanovitev skupnega narodnega tajnega odbora. Kljub daljši razpravi ni prišlo do sporazuma. Naenkrat je nekdo iz parka pred hišo vrgl bombo. Karsky je bil ranjen. Nato so se razšli.

Prišel je skrajni čas, da umorijo Hoedererja, ki je moral hitro dokončati pogajanja za sporazum. Hoederer in Jesika sta sama v Hoedererjevem uradu. Hoederer poljubi Jesiko. V tem trenutku vstopi Hugo in zagleda Jesiko v objemu s Hoedererjem. Po kratkem razburjivem razgovoru Hugo trikrat strelja z revolverjem na Hoedererja in ga ubije.

Hugo je obsojen na pet let ječe. Toda po dveh letih so ga pustili na svobodo zaradi dobrega obnašanja.

Sestane se z Olgo v njeni sobi. Olga,

pristašica Walterja, nasprotnika Hoedererja in zvesta in brezobzirna izvršiteljica ukazov višjih tovarišev, pove Hugu, da so tovariši spremenili linijo, ker da je Sovjetska zveza zaelela, da se stranka približa regentu, in sicer iz vojaških razlogov. Zato so sestavili odbor šestih članov, od katerih so trije komunisti, a ostali so zastopniki regenta in Pentagona. Prišlo je torej do tega, kar je hotel Hoederer. Da, sprejeli so v celoti njegove pogoje za sporazum.

Zaradi te spremembe linije je umor Hoedererja postal nekaj, kar stranko kompromitira. Zato Olga zahteva, da mora Hugo pozabiti na umor, da ne sme več o njem govoriti, niti z njo ne, da je tisti, ki je umoril Hoedererja, mrtve, da se je imenoval Raskolnikov (partizansko ime Hugovo) in da so ga zastrupili.

Huga je sprememba linije razočarala. Izjavil je Olgi, da tudi sedaj misli o politiki Hoedererja, kar je prej mislil. Zato odločno izjavlja: »Ne bom delal v vami!«

Na vrata trkajo partiji. Hugo odpre vrata in zakriči: »Ne boste me pridobili!« Ubijejo ga!

Walter je organiziral umor Hoedererja s pomočjo Huga, Walter je organiziral tudi umor Huga. Za Walterja in stranko je postal Hugo neuporabljiv, nevaren, ker je buržujski, anarhični (nediscipliniran), intelektualci, ker je človek, ki preveč govori, kakor je sam priznal. Zato ga je treba umoriti.

(Prihodnjic »Naša moralna sodba o „Umazanih rokah“«)

TAMBRE, kjer ima Slokad svojo kolonijo

R A Z N O

Posrečen beg iz vzhodnega Berlina

Neznosno stanje v vzhodnem sektorju Berlina je ponovno pognalo v beg štiri mlade ljudi, med njimi osemnajstletno dekle in 14-letnega dijaka. Prilastili so si vojaški tovornjak in ga z vso silo pognali preko prve, druge in tretje žične ovire. Obmejni stražniki so nanje odprli besen ogenj, in ko se je tovornjak ustavil pred četrto in zadnjo žično oviro so vsi štirje begunci poskakali iz njega in se pognali preko vzpetine in v zapadni sektor. Krogle jih na srečo niso zadele in tako so srečno dosegli svobodo in se predali oblastem.

Odprli so nov prehod med Francijo in Italijo

V soboto, 4. julija so otvorili nov obmejni prehod med Francijo in Italijo v Ponte S. Lodovico v dolini Ponte San Luigi. Novi obmejni prehod je povezan s cesto, ki so jo zgradili in ki vodi do morja v okraju Latt di Ventimiglia. Cesta je stala dve milijardi in 300 milijonov lir in je dolga 3,400 km in široka 10,50 m. Speljana je pod znamenitimi Hamburgskimi vrtovi, zato ime dva predora s 453, odnosno 557 m dolžine. Po tej cesti bodo lahko vozile istočasno štiri avtomobile, kar bo zelo olajšalo turistični promet med Francijo in Italijo. Računajo, da bo preko novega obmejnega prehoda lahko potovalo 940 avtomobilov na uro. To je velika pridobitev zlasti za poletne mesece.

Moralno razdejanje na Madžarskem

Madžarski demografski položaj je zelo žalosten. Stevilo rojstev je tam najnižje v vsej Evropi. Na vsakih 1000 prebivalcev pride samo 13 rojstev. Katoliški časopis, ki ga tiskajo na Madžarskem, Uj Ember, je poudaril ta težek položaj in je odločno zahteval, naj spremene zakone, ki dovoljujejo splave. Če vlada ne bo zboljšala sedanjega stanja, bodo madžarski narod v kratkem predstavljali samo starčki.

ZA DOBRO VOLJO

Hruščev na Švedskem

Ob priliki obiska kremeljskega prvaka na Švedskem je nastala tale uganka: »Ali veste, zakaj so Švedi tako zadovoljni, da jih je obiskal Hruščev?«

»No...?«

Zahvala Knjižič

Ob zaključku šolskega leta, ko se na Primorskem za nekaj časa ustavi tudi delo raznih revij in publikacij, želijo KNJIZICE povedati premnogim svojo javno zahvalo.

V letošnji pomladi so KNJIZICE dosegle skupno naklado 100.000 izvodov. Ob tem majhnem prazniku so o KNJIZICAH pisali vsi slovenski časopisi v zamejstvu in Ameriki. Uredništvo je dobilo več lepih pohval in čestitk, predvsem pa pobud za bodočnost. Vsem številnim urednikom naših listov, ki so tako odkrito pisali o tem našem drobnem delu se vodstvo KNJIZIC iskreno zahvaljuje. Naša najlepša zahvala pa bo vztrajno delo in korist rojakov tudi naprej!

V tem šolskem letu je izšlo sedem knjižic. Osmo, Več srca, že sicer napovedana, čaka na september. Vzrok je predvsem veliko dela za skupno romanje v Lurd in tiho povedano, preveč naših poverjenikov je pozabilo na poslana računa. Pri KNJIZICAH imamo namreč to potrebno načelo, da mora vsaka številka iz sebe živeti in sebe plačati. Če to načelo kdaj spodsne, je treba potrpeti, malo počakati in potem pa spet naprej.

V tej javni zahvali želim omeniti tudi številne znane in neznane, a vztrajne prodajalce in razširjalce naših KNJIZIC. Zlasti pri verski publikaciji ni zadosti, da jo pripravimo, natisnemo, izdamo in razpošljemo; tudi ko pride v župnišče, še namen ni dosežen. Tu so potrebni pogumni pomočniki, ki versko čtivo nesajo v družine in to z veseljem, s ponosom, v zavesti, da delajo dobro delo. Takih pogumnih razširjalcev dobrega tiska ne bi smelo nikjer manjkati; kjer pa resnično manjkajo, tam nekaj ni prav, ker manjka zelo važna pomoč, ki je vedno potrebna, v naših časih pa celo nujna. Številni prodajalci naših drobnih knjižic si

cer prejmejo skromno nagrado, ki pa je za sedanje razmere mnogo premajhna in preskromna. Prav zato zaslužijo večkrat in od mnogih lepo zahvalo in pohvalo.

Ob koncu imamo še eno novico, ki sicer ni nič prijazna, a je le potrebna: zaradi stalnega višanja cen smo prisiljeni v septembru dvigniti tudi ceno, ki bo 100 lir za izvod. Zaradi te nujne spremembe ne bodo KNJIZICE padle po številu, ampak zaradi svojega važnega poslanstva rastle in tako v vedno večji meri dosegle svoj cilj, svoj name: buditi zanimanje za vsa življenjska vprašanja v luči evangelija.

Vsem rojakom dobre volje pozdrav in imenu KNJIZIC

Fr. Štuhčec - salezijanec

Velika nevarnost

Angleški časopis »To Vima« tako modruje: Atomska bomba je najvidnejša nevarnost današnjih dni, a se je vsak boji. Brez atomske bombe bi med ZDA in Rusijo že kdaj začela tretja svetovna vojna z rezultati, ki bi jih lahko primerjali vojni med Rimom in Kartagani, kjer so bili žrtve Grki. Kot tedaj Rim, bi tudi danes zmagovalci vzpostavili vesoljno cesarstvo, v katerem bi vsi drugi utonili. Atomska bomba je prisilila obe veselisi k iskanju poti do mirnega sožitja. Ideološki prepad med obema se počasi polni. Z druge strani, če hočeta ZDA in URSS doseči isto višino v industrijalizaciji, mora Zahod omiliti svoj liberalizem, Vzhod pa politično z vodo svoj socializem. Zapadni individualizem se je že zamajal v temeljih in komunistični sistem bo moral postopiti zaradi duhovnih zahtev človeka.

mine. Vrh jeklenega oklopa na prvem tanku je stal ubogi Stefan, Nemci so ga nalašč izpostavili strelom in smrti: gologlav in v rokavčih je bil živa priča teškimi spopadom, požarom, pustošenju. Bledel je od groze, često je na ves glas vpil od strahu, glasen jok ga je lomil. Brez pomena je bilo, da so partizani rušili cestišča, raztrlevali mostove in postavljali zasede: oklopna enota se je valila nevzdržno naprej, za tanki so se pomikali kamioni z minometalci, z zaboji municije in s težkim orožjem. Dobesedno se je uresničila prerokova napoved: »Pred njimi gre požirajoč ogenj, za njimi smodeč plamen.« (Joel 2, 3.)

»Srce mi je pokalo, ko sem bil prisiljen gledati okrutne prizore pustošenja in morije, neštete žrtve so se zgrudile smrti v naročje,« je pripovedoval. »Kot pošastni valjar, ki pod seboj vse zmelje, so se valili tanki mimo gorečih hiš in vpepeljenih naselij. Vse se je rušilo v razvaline, tekli so potoki krvi in solza. Pa tudi meni se je smrt neprestano režala v obraz: tik za menoj so grmeli topovi, nad menoj so žvižgale granate, ki so se le malo pred nami raztreskavale z oglušljivim tručem. Z nasprotni strani so pokale partizanske puške, krogle so mi sikale frčale mimo

ušes, res čudež je, da me nobena ni zadela.«

»Bog sam te je varoval, da si šel živ skozi plamene in smutno grozo.«

»Nepopisno grenko mi je bilo posebno tedaj, ko so mi ukazali, naj si skopljem grob. Kolena so mi klecnila, roke omahnile, bil sem že na tem, da se zgrudim. Toda bikovka, ki me je oplazila, me je prkljala k zavesti. Ob strani so stali cesovci, s samokresi so merili vame, vsak hip bi jih lahko sprožili: Zivci so mi trepetali kot strune, v sencih mi je razbijalo, le roke in noga so v mrlični naglici potiskale lopato v tla, da se je jama hitro širila in poglabljala. »Tu bom ležal, tu bom končal!« mi je kričalo v notranjosti. Priganjali so me, jama je bila dovolj globoka, široka pa za tri. Tedaj so zakričali in mi nekaj migali, skočil sem iz jame, od nekod so tirali neke ljudi, mene so pahnili in pognali v tek. Zdirjal sem, za menoj so streljali, ne vem, če zares ali da bi me še huje preplašili. Božja roka me je varovala, bežal sem ko na perutih, begal po samotah, se podil preko goličev, naprej, vedno naprej, dokler nisem preko kraških skal prital na Vipavsko in zdaj sem tu.«

Poldne je že davno odzvonilo, ko sva

»Zato, ker je vsa policija bila z njim zaposlena, da so lahko povsod parkirali avtomobile brez vsake nevarnosti, da bi jih kdo kaznoval!«

Radio Trst A

Nedelja: 9.30 S pesmijo po Sloveniji. — 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Flik ali Tri mesece v cirkusu«. — 12.00 Slovenska narodna pesem. — 12.15 Vera in naš čas. — 14.30 Sedem dni v svetu. — 15.00 Zlata risanka: Nico Fidenco. — 16.00 Mojstri groze: Edgar Allan Poe: »Skakačjoča žaba«. — pripravil Franc Jeza. — 21.00 Folklorja z vsega sveta.

Ponedeljek: 18.30 Sodobna italijanska glasba. — 18.55 Tržaški in goriški pianisti: Mirca Sancin. — 19.15 Iz lovčevih zapiskov: Ivan Rudolf: (7) »Jazbec polizanec«. — 21.00 Antonio Illersberg: »Triptih«, opera v treh dejanjih.

Torek: 12.15 Zenski liki. — 18.30 Simfonična dela Richarda Straussa. — 18.50 Gostovanje solistov v Trstu. — 19.15 Pripovedke o narodnih junakih: (2) »Stenka Razin« - pripravila Desa Kraševc. — 21.00 Radijska novela: Ivan Tavčar: »Holekova Nežika«.

Sreda: 11.45 Jugoslovanski orkestri in pevci. — 12.15 Pogled na svet. — 18.30 Orkester v 18. stoletju. — 19.15 Tržška gledališča: Claudio Gherbitz: (2) »Novi teater«. — 21.00 Simfonični koncert »Alessandro Scarlatti«.

Četrtek: 11.45 Glasbeno potovanje po Evropi. — 12.15 Potovanje po Italiji. — 18.00 Pevski zbori Julijske Benečije in Furlanije: Zbor »Tita Birchobner« iz Tapogliana. — 19.16 Prazgodovina naše dežele: (3) »Gozd in živalstvo«. — 21.00 »Erazem Predjamski«, igra v štirih dejanjih. — 23.00 Slovenski in jugoslovanski solisti.

Petek: 11.45 Ameriški odmevi. — 12.15 Zena in dom. — 18.30 Najlepše romantične simfonije. — 19.15 Jadransko morje: Gojmir Budal: (2) »Oblikovitost obal«. — 20.30 Gospodarstvo in delo. Urednik Egidij Vršaj. — 21.00 Koncert operne glasbe.

Sobota: 12.15 Zavojevalci gora: Dušan Pertot: (2) »Prvi vzpon na Mont Blanc«. — 14.40 Karakteristični ansambli. — 15.00 Volan - oddaja za avtomobiliste. — 15.30 »Boječežna«, komedija v enem dejanju. — 18.30 Slovenski in jugoslovanski skladatelji. — 19.15 Počitniška srečanja: pripravil Saša Martelanc. — 20.45 Slovenski oktet.

sedla h kosilu. Novic, povpraševanja in ugotovanja je bilo na pretek, veliko časa je preteklo, predno sva vstala. Pa saj je bil Stefan krvavo potreben počitka, tako je bil izčrpan.

Spremljal sem ga lep kos poti. Vriskal bi in sproti jokaj, je pravil spotoma, tako srečen je, iz smrti je vstal v življenje, a hkrati ga zelo skrbi, kako so se reči iztekle v Podkraju.

NOVICE IZ RADIA

Ko sem se vrnil v Zarečje, sem obiskal nekaj družin, ki so največ trpele zadnje dni. Zelo so mi bili hvaležni za pozornost in za vzpodbudno tolažbo. V mraku sem se vrnil domov, hišna vrata na vasi so se skrbno zapirala, kot bi nočna tema nosila v svojem naročju nekaj mrkega, zlovesčega, strahotnega.

Končno sem bil sam, sam ob prav tako zaprtih vratih. Vendarle mi je bilo dano, da sem se notranje zbral in mirno opravil svoje molitve. »Z nekom se moram porazgovoriti,« sem začutil veliko potrebo po moralni opori, »z nekom, ki je moder, izkušen, razgledan. V Crniče pojdem, brž jutri jutraj, k dekanu Novaku!«

(se nadaljuje)

Ob dvajsetletnici

38.

»Rekel sem!« je mirno, a odločno dahnil Konstantin.

V dno duše pretresen sem strmel vanj, on pa me je gledal s svojimi velikimi očmi tako miho, tako vdano, da bi vda neje ne moglo samo nedolžno žrtveno jagnje.

ZGODBE ŽUPNIKA STEFANA GNJEZDA

Vaški možje so odšli. Otal sem sam, pod mogočnim vtisom Konstantinovih besed. Iz razglabljanja me je vzdramil zvonček nad vhodom, ki je naznanjal gosta. Vrata so se odprla in vstopil je mlajši človek, v rokavcih, raztrgan, neobrit, docela podoban potepuhu. Pozorneje sem mu zazrl v obraz. Okamenel sem od začudenja, osuplo sem zaklical:

»Stefan! Le kako je mogoče?«

Prišlec se mi je bolestno nasmehnil. »Prihajam iz onstranstva,« je izustil, »iz dežele grozot!«

»Iz dežele grozot?« sem ponovil docela zmeden.

»Iz pekla, iz Istre!«

»Iz pekla? Iz Istre?«

»Pet dni neizraznih muk sem prestal, odkar so me odtirali iz Podkraja.«

Tedaj sem skočil k njemu, ga objel, medtem ko sem ginjen klical: »Stefan, revček!«

Zavlekel sem ga k mizi, stekel v kuhinjo, da so mu brž postregli. Sestra mu je od nekod prinesla kolar in sukničje, umil se je in za silo uredil, da je izgledal bolj duhovniški.

Podkrajski župnik Stefan Gnjezda mi je nato pripovedoval zgodbo, bridko in pretresljivo, da se mi je zdela neverjetna, nemogoča.

Nemci so navalili na župnišče v Podkraju, ga pobrali in odtirali s seboj. Kolona težkih in srednjih tankov, med njimi so bili tudi metalci ognja, je odvihrala skozi Vipavsko na Kras, s Krasa preko hribovitih Brkinov v Istro. Tankovski topovi in mitraljezi so bruhali ognjene strele, eksplozije so rušile domove, plameni so požirali hiše, oblaki dima so pokrivali naselja, iz katerih je donel jok in krik. Iz oken in raz streh, iz obcestnih zased in z vrhunca gričev, kjer so tičali partizani, so pokale puške, regljale strojnice, treskale

GORIŠKE NOVICE

Zanimiva občinska seja

Na petkovi seji je goriški občinski svet v glavnem obravnaval za goriške Slovence zelo važno vprašanje o slovenskih imenih. Občinski svet je skoraj soglasno obsojal krivico, da se otroci slovenskih staršev ne smejo klicati s slovenskim imenom. Pri glasovanju so bile predložene tri resolucije. Odvetnik Sfiligoj je vztrajal pri svoji, dr. Betello (KPI) je umaknil svojo in se pridružil SZD. Tako sta prišli v poštev le dve resoluciji. Za resolucijo SZD so glasovali svetovalci SZD, PSI in KPI, proti njej pa svetovalci KD, PLI in MSI; vzdržali so se PSDI.

Za resolucijo občinskega odbora so glasovali svetovalci KD, PSDI, in PLI, proti MSI, vzdržali pa so se svetovalci KPI, PSI in SDZ.

Tako je bila sprejeta resolucija, naj parlament odpravi anahronizem v zakonu št. 72 iz leta 1939.

Umril je msgr. Anton Cibin

V goriški bolnišnici je v ponedeljek, 6. julija umrl msgr. Anton Cibin, kanonik goriške stolne cerkve. V soboto popoldne je padel v svojem stanovanju na trgu sv. Antona in se udaril v glavo. Zadolbil je notranjo krvavitev in na posledicah te umrl.

Rodil se je v Poreču v Istri 13. junija 1904. Dopršil je semenišče v našem mestu in leta 1927 postal duhovnik. Deloval je sprva v Poreču in Puli, nato kot kaplan in pozneje kot župnik v Rovinju. Po priključitvi Istre Jugoslaviji se je zatekel v naše mesto in tu rad pomagal vsem v duhovniški službi. Bil je več let kaplan v bolnišnici pri Rdeči hiši in pozneje v novi bolnišnici na Sentpetrski cesti. Leta 1955 je postal kanonik goriške stolnice. Istočasno je bil tudi katehet na trgovski šoli »G. Favetti« v ulici Roma. Svojo nesebično pomoč je nudil tudi v župniji sv. Roka, kjer je imel vsako nedeljo sv. mašo za mladino. Prav tako je zadnje mesece vsako nedeljo maševal v kapeli nove župnije Najsvetejše Marije Kraljice na Svetogorski ulici. Bil je prijaznega značaja in zlasti rad se je držal s svojimi ljudmi iz Istre in jim pomagal.

V torek zjutraj so njegovo truplo prenesli v stolno cerkev, kjer se je od njega poslovilo veliko število vernikov. Popoldne je bil slovesen pogreb. Naj mu bo Bog bogat plačnik.

Folkloristična parada dne 12. julija

Vodstvo goriške »Pro Loco« je na svoji zadnji seji sklenilo, da bo dne 12. julija v Gorici velika folkloristična parada, ki bo brez dvoma privabila v naše mesto veliko občinstva. Skupine vse dežele v kostumih bodo šle v mimohodu po goriškem Korzu do doline Korno, kjer bo v bajno razsvetljenem parku glavna prireditelj, katero bo vodil Ottavio Valerio. Sodelovalo bo 150 oseb. Pri tej manifestaciji bodo zlasti prišle v poštev furlanske noše.

Števerjan

Naši »napredni prosvetarji«, ki se zbirajo v krogu »Briškega griča« se niso nehali zdihovati, češ kakšne grozne krivice so se jim bile dogodile s strani občinske uprave in nasprotnega tabora ob praznovanju prvega maja. Menili smo, da bo teh neuteemeljenih obtožb in pritožb z deželnimi volitvami konec, pa še danes po časopisih le svojo gonijo in zavajajo javno mnenje. Zato je prav in potrebno, da tudi mi svojo povemo.

Kot je vsem znano, prireja že deset let sem Slovensko katoliško prosvetno društvo iz Števerjana prvomajsko slavo v borovcih.

Letos so se spravile nadenj vse »napredne sile« in ga hotele zadušiti. Kako naj si pa drugače tolmačimo dejstvo, da so isti dan, isto uro in sicer le v dobrih sto metrov oddaljenem kraju organizirale svojo prireditev in povabile »vesele planšarje«, da bi privabile čim več ljudi?

Morda jih peče, ker je naša prireditelj kljub vsemu tako lepo uspela?

Pa ne samo to. Mladi kmetovalci so lansko leto ustanovili »Odbor za Števerjan« z namenom, da organizirajo vsako leto razstavo domačih vin in kmečkih strojev. Ze lanskega novembra je bila določena letošnja razstava za dni od 28. do 31. maja in predložena predpisana prošnja Pokrajinski trgovski zbornici. — V začetku aprila so bili razobešeni po javnih lokalih letaki, ki so vabili domačkmeto-

valce, brez vsake razlike, naj se prijavijo za razstavo vin.

Le dober teden pa pred prvim majem so »napredni« z bistveno pomočjo dr. Formentinija začeli organizirati svojo razstavo s ciljem predvsem, da bi poznejši odvzeli vrednost.

Zupan je čisto pravilno spomnil pokrajinske oblasti na ministrsko okrožnico, ki pravi, da ni dovoljeno organiziranje razstav, ki bi ne bile najavljene že pred 10. novembrom prejšnjega leta. Spomnil je tudi, da je tako prošnjo predložil le »Odbor za Števerjan«, ki je povabil na razstavo vse kmetovalce števerjanske občine.

Pa še to je treba povedati, da je razstavo »naprednih« Števerjancev otvoril gospod iz Gorice in sicer samo v italijan-

SLOVENSKO KATOLISKO PROSVETNO DRUŠTVO V ŠTEVERJANU

uprizori

v nedeljo 12. julija
ob 20,30

med **BOROVC**

komedijo v treh dejanjih

NAMIŠLJENI BOLNIK

Jeana Moliera

Vstop prost

Deloval bo odlična buffet

skem jeziku. Oni so le ponižno poslušali in nato navdušeno ploskali. —

Od vseh strani slišimo nasvete in vabila na skupno sodelovanje v tej ali drugi zadevi. Prav je, v marsičem nam je potrebna sloga. Toda za kakšno ceno? Bojimo se, da so besede o skupnosti in sodelovanju le želja, da bi naše prosvetne organizacije izginile in začele trobiti v skupni »napredni« rog. Kaj pomeni taka skupnost že vemo.

Dovolj bodi primer. Pred leti smo zgradili skupaj stavbo za osnovno šolo na Valerišču. To je bilo res delo vseh. Toda

TRŽAŠKE NOVICE

Mladinski dom »Anton Martin Slomšek« v Bazovici

Nedavno od tega smo poročali v Katoliškem glasu, da je tržaški nadškof na dan pastirskega obiska, 14. junija, blagoslovil prvi kamen našega mladinskega doma.

Danes pa z veseljem objavljamo, da je delo v polnem razmahu. Pritiljeje bo te dni že dovršeno in prihodnji teden bodo neutrudni zidarji začeli graditi prvo nadstropje.

Podjetnik Marij Lozej je podpisal pogodbo, v kateri je zagotovljeno, da bo mladinski dom dokončan že 3. oktobra. Zakaj taka sila? Bojimo se zime in zlasti povišanja cen. Sila nas tudi dejstvo, da je otroški vrtec v vasi brez šolskih prostorov. Poslojpe v katerem je bil nastanjen otroški vrtec je na prodaj, zato si mora utrpava poiskati drugo streho. V osnovni šoli ni zadostnega prostora niti za osnovnošolske otroke slovenske in italijanske sekcije. Kam naj gre? Po treznem poučarju smo sklenili, da sprejememo v mladinski dom otroški vrtec a s pogojem, da tržaška občina čimprej zgradi ustrezno poslojpe za naše najmlajše vaščane. Ponašljamo, da je ta rešitev le začasnega značaja, ker zidamo dom za vzgojo in pošteno razvedrilo šolske in pošolske mladine.

Koliko bo stal mladinski dom?

Za golo stavbo, brez pohištva in centralne kurjave, bomo morali izročiti podjetniku — in sicer že do novembra — 13 milijonov lir. Teden za tednom mu plačujemo 750 tisoč lir.

Kje pa jemljemo toliko denarja?

V blagajni ga gotovo nimamo. Na podlagi zakona 168 iz 18.4.1962 bomo prejeli državno podporo, ki nam bo omogočila posojilo Blagajne »Depositum-Prestitum« 10 milijonov brez obresti. Župnija bo morala dolg izplačati v 35 letih. A to posojilo

kdo je sedaj notri? Ali so bili ti prvi nameni?

Ne maramo polemik, ne maramo sovraštva, toda treba je da, fantje in dekleta, strnemo svoje vrste in nadaljujemo velokodušno po začrtani poti.

Prisrčno srečanje Slovencev na sv. Višarjah

Preteklo soboto in nedeljo, 4. in 5. julija je sprejela starodavna Marijina božja pot na sv. Višarjah številne skupine Slovencev, ki so prišli iz Slovenije, Tržaškega, Gorice ter slovenske Koroške.

Najprej so prišli v soboto k Mariji verniki iz župnij Opatje selo in Temnica na Krasu. Vodila sta jih njihova dušna pastirja gg. Cernigoi in Skvarč. Prvi je pripeljal s seboj 105 faranov, drugi 50. Prišli so v treh avtobusih, potem ko so prevozili vso soško dolino ter preko predilkega prehoda mimo Rajblja dospeli do vznožja višarske žižnice. V imenu vodstva svetišča jih je pozdravil g. Jože Jurak, ki ta teden oskrbuje slovensko in nemško govoreče vernike. On je slovenskim rojakom med sv. mašo tudi spregovoril priložnostne besede.

V nedeljo je prispela na sv. Višarje najprej skupina 160 vernikov iz novo ustanovljene župnije Marije Kraljice na solkanski cesti v Gorici, ki jo je vodil župnik Demartini. Med njimi je bilo tudi mnogo Slovencev.

Nato so skoro istočasno prišli verniki iz župnije Boršt pri Trstu pod vodstvom njih župnika msgr. Jožeta Jamnika, 51 oseb po številu, ter 54 oseb obsegajoča skupina slovenske katoliške mladine iz Koroške. Z njimi sta prišla g. Jože Vošnjak iz St. Janža v Rožu ter g. Rudolf Safran iz Dušnopastirske pisarne v Celovcu. Obema skupinama, tržaški in koroški, je maševal msgr. Jože Jamnik, pridigal pa g. Jože Jurak. Koroška mladina je navdušeno pela Mariji v čast naše najlepše nabožne pesmi, pri sv. obhajilu pa so praktično vsi pristopili k obhajilni mizi.

Dan, ki se je zjutraj najavil s kislim obrazom, je kasneje dobil bolj sončen izraz, tako da je bilo mnogo prilike za bližnje sprehode, nekateri so pa izrabili dan tudi za vzpon na Lovca.

Na večer so se naši verniki spet spustili v dolino, na sv. Višarjah pa so ostali čuvarji svetišča v pričakovanju, da naslednji dan spet duhovno postrežejo nove obiskovavce, med katerimi upamo, da bo vedno tudi dosti Slovencev.

—jk

Kolonija Slokada v Tambrah

6. julija je odpotovalo 80 deklic iz Tržaškega v gorsko kolonijo, ki jo vodi dobrodelno društvo Slokad v Tambrah. Že četrto leto letujejo tržaški otroci nad jezerom S. Croce, 30 km oddaljeni od Belluna. Radi se tja vračajo, ker so kraji zelo lepi in zdravi. Tambrah je v bližini državnega gozda Gran Cansiglio, zato je tudi tako zdrav.

Avgusta meseca bodo deklice zamenjali dečki a v manjšem številu. Med našo šolsko mladino je lepo število skavtov, ki si po pravici želijo taborjenja. Tem je lansko leto Slokad pomagala, da so si uredili taborjenje na planoti Gran Cansiglio. Letos pa bodo skavti postavili svoje šotore pod Sv. Višarjami v Zajzeri. Prijavilo se jih je nad 50. Odpotovali bodo 22. julija. Tudi skavtinje bodo taborile v Kanalski dolini in sicer pri Belopeških jezerih.

Dečki, kateri se niso še vpisali za letovanje, morejo to storiti sedaj na Ufficio colonie - Prefettura - v Trstu. Za pojasnila se lahko telefonsko obrnete na številko 226117 v večernih urah.

Zanimive slike

Slučajno sem dobil v roke letošnje Šmarnice, ki jih je izdal in razmnožil škofijski ordinariar v Mariboru. Naslov imajo: Kraljica dveh svetov. Spisal jih je jezuit Jože Kokalj. So misijonske.

Šmarnice so natipkane z navadnim pisalnim strojem in nato razmnožene na roko na preprostem stroju. Iz tega je razvidno, da oblasti v mariborski škofiji tudi l. 1964 še niso dovolile vernim iz mariborske škofije tiskati niti Šmarnic.

Slovenski misijonski tisk se je že pred vojno odlikoval po slikah. Po vojni se je to v inozemstvu še povečalo. Da bi šmarničar vsaj nekoliko slikanega nudil svojim bralcem, si je nabavil od fotografa pravih fotografij v velikosti 12x9 cm. V vsako knjigo je nalepil po 3 take fotografije iz misijonskega življenja. Take slike so za Slovence izredne.

Za naprej želimo vernim Mariborčanom, pa tudi vsem drugim vernim Slovencev in Sloveniji ne samo, da bi prihodnje Šmarnice že lahko dali tiskati, ampak tudi, da bi lahko tiskali knjige, revije, tednike in dnevnike, kakor bodo sami želeli.

ZA DOBRO VOLJO

TO JE RESNICA!

- »Jaz brez otrok ne morem živeti.«
- »Ali imate veliko družino?«
- »Ne, jaz sem zdravnik za otroke.«

ZENSKO

- »Ali ni čudno, da je zemlja v vseh svetovnih jezikih ženskega spola?«
- »To ni nič čudnega. Saj štirikrat na leto menja obleko.«

RAZOCARANJE

- »Gospod ravnatelj, vaš blagajnik jo je popihal.«
- »Tako — z mojo ženo?«
- »Ne, samo z blagajno.«
- »Tepec, glavno stvar je pozabil.«

LJUBEZNIVA

- Orožnik prilizovavec v kino dvorani:
- »Gospodična, vi sijete v taki lepoti, da pred vami vse izgine.«
- »O, prosim, izginite še vi!«

NJEGOVA POT

- Neki tujec vpraša Tomaža, kod lahko pride na policijo: »Tega Vam pa res ne vem povedati.« odgovori Tomaž. »Mene navadno kar peljejo tja...«

MISJA PAST

- Žena: »Tega vendar ne moreš trditi, da sem za tabo letala, da sem te ujela.«
- Mož: »Tega res ne. Saj mišnica tudi ne leta za mišjo, a se ta vendarle ujame.«

ZAHVALA

Globoko ganjeni nad tolikimi izrazi sožalja se ob smrti našega dragega očeta deda, strica in tasta

JUSTA TRETJAKA

iz srca zahvaljujemo vsem, ki so nam ob tej težki uri stali ob strani, ki so za pokojnika molili in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo preč. g. župniku za opravljeno sv. mašo, cerkvenim pevcem, kakor tudi darovavcem vencev in cvetja.

Zalujoči: žena Dora, hčere z družinami in ostalo sorodstvo

Sv. Križ, 6. julija 1964.

OBVESTILA

LURSKE ROMARJE obveščamo, da odpelje koriera s Travnika v nedeljo točno ob 11h zjutraj. Ustavila se bo pri Viatoriju v ulici Duca d'Aosta, na križišču in pri Devetakih. Romarji naj ne pozabijo osebnih izkaznic in romarske knjižice.

Ravnateljstvo državne nižje srednje šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu, Via Caravaggio, 4 sporoča, da vpisovanje v I. razred iste šole za dijake, ki so v poletnem roku zaključili V. razred osnovne šole se je pričelo 1. julija in se bo zaključilo 25. julija 1964.

Ravnateljstvo državne srednje in industrijske strokovne šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu (Rojan, ul. Montorsino, 8) opozarja starše, da se vrši vpisovanje učencev in učenek za I. in II. razred državne srednje šole do vključno 25. julija t.l.; istočasno pa se vrši vpisovanje učencev in učenek za III. razred državne industrijske strokovne šole.

Solsko skrbništvo sporoča, da bodo 6. t.m. objavljene prednostne lestvice prosilcev za poverjena mesta na srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom za šolsko leto 1964-65. Lestvice so na vpogled za dobo deset dni — od 10. do 12. ure — pri znanstvenem liceju v ulici Lazzaretto Vecchio 9-11.

Romanje na sv. Višarje. Apostolstvo molitve pripravlja romanje na sv. Višarje prvo nedeljo v avgustu, dne 2. avgusta. Priglasiti se je treba pri g. Kleidienstu v Gorici. Romarji bodo na sv. Višarjah do popoldanskega blagoslova, nato obiščejo še Kokau na avstrijski meji.

Skupno romanje na Barbano bo na praznik žalostne M. B. v torek, dne 15. septembra.

S. Z. OLYMPIA sporoča: a) v poletnem času se bodo vršili treninji na igriščih Katoliškega doma (Viale XX. Sett.) vsak torek in četrtek od 18.30 dalje za lahko atletiko, vsako sredo in petek pa za odbojko in namizni tenis;

b) od 9. do 18. avgusta se bo vršilo taborjenje v Zajzeri (Kanalska dolina). Cena bo 2000 lir (vožnjo plača vsak posebej). Tisti, ki bi se taborjenja radi udeležili, naj pridejo v torek, 14. julija ob osmih zvečer v Katoliški dom, kjer bodo dobili vsa druga navodila.

DAROVI

Za Marijin dom v Rojanu: N. N. 5.000; U. J. 1.000; De Ross Viktorija 1.500; v spomin pok. Rozalije Bandelj sestra Jožefa 1.000; Zivic Ana 1.000; otroci 5. razreda osnovne šole 2.500; Bigolini 1.000; C. A. v spomin pok. Avguštine Bole 1.000; Nevla Bandelj za dober uspeh v šoli 1.500; S. G. 26.000; Oberti Marija za obletnico moževe smrti 50.000 Lir. — *Vsem dobrotnikom Bog povrni!*

Darovi za Katoliški dom: Cej Jožef 500; Leban Marinka 500; Pocarini Alojzija 1.000; Munihi Katarina 1.000; družina Zgavec 1.000; N. N. 2.000; N. N. 500; Brevec Stefanija 2.000; N. N. 1.000; N. N. družina 5.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 5.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. družbenica 5.000; K. M. 1.000; Skvarča Julka 2.000; družina S. B. 5.000; B. L. 5.000; T. O. 2.000; F. R. 500; N. N. 1.000; I. M. 1.000; F. B. 1.000; Antonija Hribernik 1.000; N. N. 25.000; družina Obljubek 2.000; R. J. 6.000; K. H. 10.000; I. H. 3.000; M. K. 1.000; Fortunat Doles 1.000. — *Vsem darovavcem Bog povrni!*

Za mladinski dom v Bazovici: Marija Kalc iz Gropade 1.000; Aleksander Mužina 10.000; Angela Mužina nemasto cvetja pok. Lojzki Kalc 2.000; Ema Križmančič 3.000; družina Sajn-Mahnič 20.000; Adolf Močnik ob krstu hčere Ade 5.000 lir.

Bog plačaj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 30, osmrtnice L 50, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici